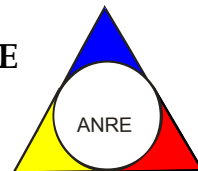

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE REGLEMENTARE
ÎN DOMENIUL ENERGIEI**

DEPARTAMENTUL PIAȚĂ DE ENERGIE ELECTRICĂ

RAPORT PRIVIND REZULTATELE MONITORIZĂRII PIEȚEI DE ENERGIE ELECTRICĂ ÎN LUNA DECEMBRIE 2007

ANRE depune toate eforturile pentru a prezenta în mod cât mai clar, în acest document, informații bazate pe raportările agenților economici. Acest document publicat de ANRE are numai scop informativ și educațional. ANRE nu este și nu va fi legal responsabilă, în nici o circumstanță, pentru eventuale inadvertențe cu privire la informațiile prezentate și nici privind folosirea improprie a acestora de către utilizator.

Domeniul gaze naturale Șos. Cotroceni nr. 4, sector 6, București, telefon: 021/303.38.00, fax: 021/303.38.08, mail: anrgn@anrgn.ro;

Domeniul energie electrică Str. Constantin Nacu nr. 3, sector 2, București, telefon: 021/311.22.44, fax: 021/312.43.65, mail: anre@anre.ro;

pagină de internet: www.anre.ro, www.anrgn.ro

CUPRINS

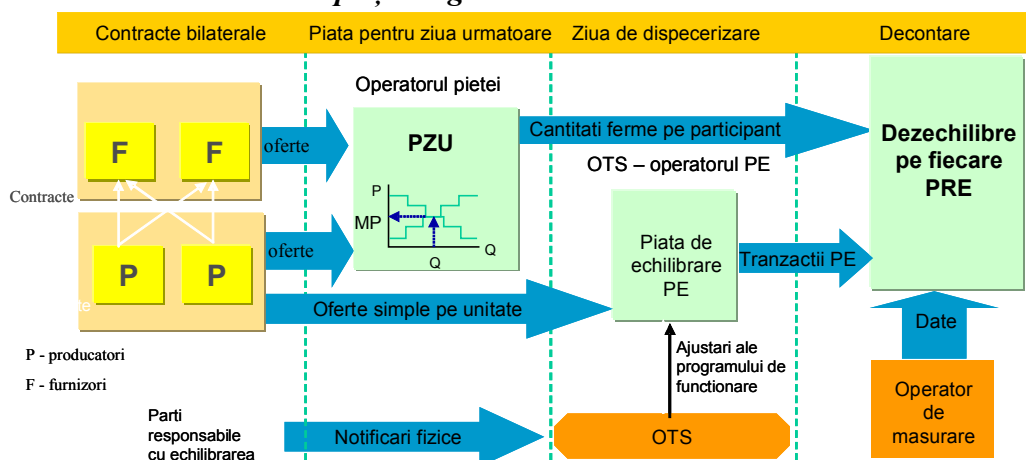
I.Principalele momente ale dezvoltării pieței de energie electrică din România.....	3
II.PIAȚA ANGRO DE ENERGIE ELECTRICĂ.....	3
1.Structura schematică a pieței angro	3
2.Participanții la piața angro de energie electrică.....	4
3.Structura de producție a sistemului energetic național pe tipuri de resurse	5
4.Structura tranzacțiilor pe piața de energie electrică	6
5.Evoluția lunară a volumelor tranzactionate pe piața angro.....	10
6.Evoluția prețurilor stabilite pe piața angro.....	14
7.Cote de piață ale producătorilor de energie electrică.....	18
III.PIAȚA CU AMĂNUNTUL DE ENERGIE ELECTRICĂ.....	20
1.Structura schematică a pieței cu amănuntul.....	20
2.Etapele parcurse în procesul de deschidere a pieței de energie electrică.....	20
3.Gradul de deschidere a pieței de energie electrică.....	20
4.Cote de piață ale furnizorilor de energie electrică.....	21
5.Evoluția gradului de concentrare a pieței concurențiale cu amănuntul de energie electrică	23
6.Evoluția numărului de consumatori și a energiei aferente acestora.....	23
7.Prețuri medii de vânzare la consumatorii alimentați în regim concurențial.....	24
IV.OPERATORII DE REȚELE ȘI FURNIZORII CONSUMATORILOR ALIMENTAȚI ÎN REGIM REGLEMENTAT	24
1.Operatorul de transport și sistem C.N. Transelectrica S.A.....	24
2.Operatorii de distribuție / Furnizorii implicați.....	25
V.EVOLUȚIA REGULILOR PIEȚEI ÎN LUNA DECEMBRIE 2007.....	26
VI.EXPLICATII ȘI PRESCURTĂRI.....	26

I. PRINCIPALELE MOMENTE ALE DEZVOLTĂRII PIEȚEI DE ENERGIE ELECTRICĂ DIN ROMÂNIA

- **HG 365/1998** – ruperea monopolului integrat vertical RENEL prin constituirea unei societăți distincte de distribuție și furnizare a energiei electrice (SC Electrica SA) și a unora de producere a energiei electrice (SC Termoelectrica SA și SC Hidroelectrică SA), în cadrul nou înființatei companii naționale CONEL SA; constituirea SN Nuclearelectrică SA și RAAN - producători de energie electrică;
- organizarea distinctă, în cadrul CONEL, a activităților de transport, sistem și administrare piață de energie electrică și contractualizarea relațiilor dintre operatorii din sector.
- **HG 122/2000** – deschiderea pieței la 10%.
- **HG 627/2000** – se desființează CONEL, filialele sale devenind proprietatea directă a statului, reprezentat de Ministerul Industriei și Comerțului; se înființează CN Transelectrica SA – operator de transport și sistem, iar prin filiala sa OPCOM SA – operator de administrare a pieței de energie electrică.
- **septembrie 2000** – lansarea pieței spot obligatorii de energie electrică din România, administrată de OPCOM, filială a CN Transelectrica SA, organizată pe principiul pool-ului.
- **HG 1342/2001** - SC Electrica SA se împarte în 8 filiale de distribuție și furnizare.
- **HG 1524/2002** – SC Termoelectrica SA se reorganizează în entități legale separate de producere a energiei electrice.
- **iulie 2005** – lansarea noului model de piață, bazat pe existența:
 - pieței spot voluntare, cu ofertare de ambele părți și decontare bilaterală;
 - pieței de echilibrare obligatorii, având operatorul de sistem ca singură contraparte;
 - repartizarea responsabilităților financiare ale echilibrării către PRE.
- **HG 644/2005** – deschiderea pieței la 83,5%.
- **noiembrie 2005** – introducerea pieței de certificate verzi.
- **decembrie 2005** – introducerea pieței centralizate a contractelor bilaterale.
- **martie 2007** – introducerea pieței centralizate a contractelor bilaterale parțial standardizate cu negociere continuă.
- **HG 638/2007** – deschiderea integrală a pieței de energie electrică și gaze naturale.
- **iulie 2007** – stabilirea regulilor pieței de capacități.

II. PIAȚA ANGRO DE ENERGIE ELECTRICĂ

1. Structura schematică a pieței angro

2. Participanții la piața angro de energie electrică

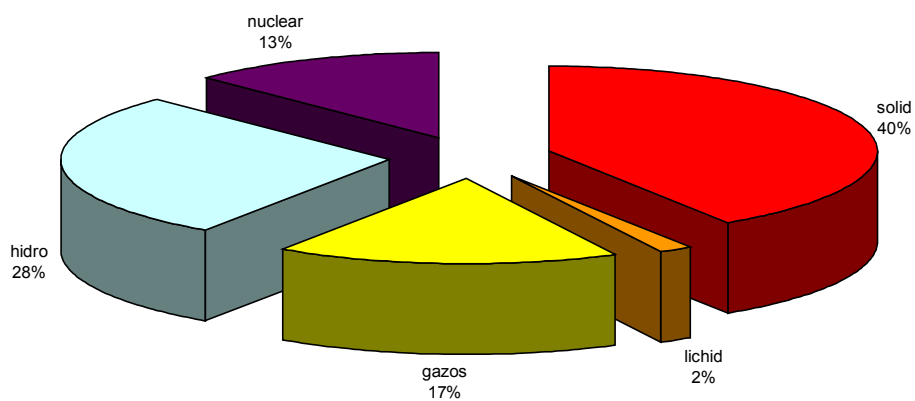
Participanții* la piața angro în luna decembrie 2007 sunt prezentați pe categorii, în tabelul următor:

Nr. crt.	Denumire	Observații	Nr. crt.	Denumire
A	Producători de energie electrică care exploatează unități de producere dispencerizabile		F	Furnizori de energie electrică
1	SC CET Bacău SA		40	SC Alro SA
2	SC CET Brașov SA		41	SC Also Energ SA
3	SC CET Govora SA		42	SC Arelco Distribuție SRL
4	SC CET Iași SA		43	SC Atel Energy Romania SRL
5	SC CET Oradea SA		44	SC Beny Alex SRL
6	SC Electrocentrale București SA		45	SC Biol Energy SRL
7	SC Electrocentrale Galați SA		46	SC BMI Iași SA
8	SC Dalkia Termo Prahova SRL		47	SC Buzmann Industries SRL
9	SNP Petrom Sucursala Petrobrazii		48	SC CEZ Trade Romania SRL
10	SC Termica SA Suceava		49	SC EFE Energy SRL
11	SC Termoelectrica SA		50	SC EFT Romania SRL
12	SC Termoficare 2000 SA Pitești		51	SC EGL Gas & Power Romania SA
13	SC Termon Onești SA		52	SC Elcomex EN SRL
14	SC Uzina Termică Giurgiu SA		53	SC Electrica SA
15	SN Nuclearelectrica SA		54	SC Electricom SA
16	SC CE Rovinari SA		55	SC Electromagnetica SA
17	SC CE Turceni SA		56	SC Elizor Prest SRL
18	SC CE Craiova SA		57	SC Encaz SRL
19	SC CET Arad SA	Activează pe piața de energie electrică și în calitate de furnizori de energie electrică	58	SC Energy Holding SRL
20	SC Electrocentrale Deva SA		59	SC Energy Market Consulting SRL
21	SC Hidroelectrica SA		60	SC Energy Network SRL
22	RAAN		61	SC Enex SRL
B	Operator de transport și de sistem		62	SC Ennet Grup SRL
23	CN TRANSELECTRICA SA	Operatorul pieței de echilibrare	63	SC Enol Grup SA
C	Operator PZU		64	SC E.ON Sales & Trading GmbH
24	SC OPCOM SA	Operatorul pieței de certificate verzi, al PCCB, operator de decontare	65	SC EURO-PEC SA
D	Operatori de distribuție		66	SC Ezpada SRL
25	SC CEZ Distribuție SA		67	SC Fidelis Energy SRL
26	SC ENEL Distribuție Banat SA		68	SC General Com Invest SRL
27	SC ENEL Distribuție Dobrogea SA		69	SC Gevco SRL
28	SC E.ON Moldova Distribuție SA		70	SC Green Energy SRL
29	SC FDFEE Muntenia Sud SA		71	SC Grivco SA
30	SC FDEE Electrica Distribuție Muntenia Nord SA		72	SC Hidroconstructia SA
31	SC FDEE Electrica Distribuție Transilvania Sud SA		73	SC ICCO Electric SRL
32	SC FDEE Electrica Distribuție Transilvania Nord SA		74	SC ICPE Electrocond Technologies SA
E	Furnizori implicați		75	SC Interagro SA
33	SC CEZ Vanzare SA		76	SC Izochem Trading SRL
34	SC ENEL Energie SA		77	SC Korlea Invest SRL
35	SC E.ON Moldova Furnizare SA		78	SC Luxten LC SA
36	SC FDFEE Muntenia Sud SA		79	SC Petprod SRL
37	SC FFEE Electrica Furnizare Muntenia Nord SA	Activează pe piața de energie electrică și în calitate de furnizori ai consumatorilor alimentați în regim concurențial	80	SC Romelectro SA
38	SC FFEE Electrica Furnizare Transilvania Sud SA		81	SC Sempra Energy Europe Ltd
39	SC FFEE Electrica Furnizare Transilvania Nord SA		82	SC Statkraft Romania SRL
			83	SC Ten Transilvania SRL
			84	SC Tinmar Ind SA
			85	SC Total Electric Oltenia SA
			86	SC Transenergo Com SA
			87	SC Uniwatt Plus SRL
			88	SC UCM Energy SRL

*) Participanții la piața de energie electrică precizați raportează ANRE date tehnice/comerciale conform Metodologiei de monitorizare a pieței angro de energie electrică pentru aprecierea nivelului de concurență pe piață și prevenirea abuzului de poziție dominantă, aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 35/2006. Tabelul nu include părțile responsabile cu echilibrarea. Lista acestora, actualizată la zi, se află pe site-ul operatorului pieței de echilibrare, C.N. TRANSELECTRICA S.A., www.ope.ro.

3. Structura de producție a sistemului energetic național pe tipuri de resurse

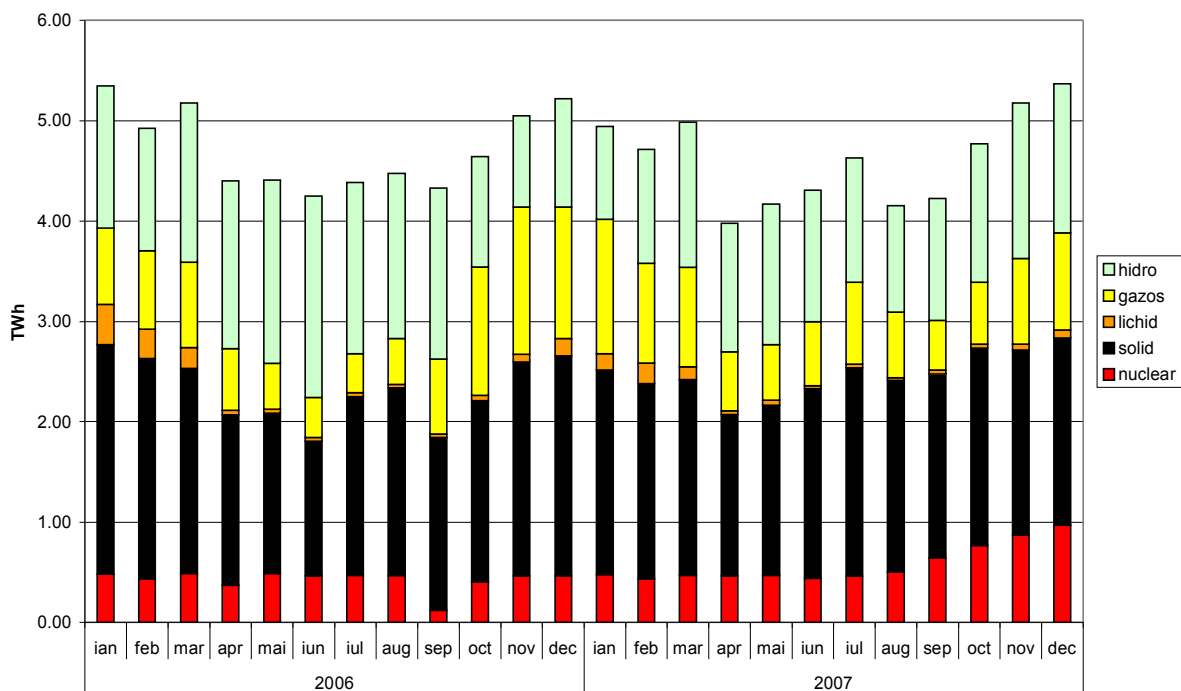
Structura pe tipuri de resurse a energiei livrate în rețele de producătorii cu unități dispecerizabile în 2007

Sursa: Raportările lunare ale producătorilor – prelucrare DMP

Evoluția structurii energiei electrice livrate începând cu ianuarie 2006 este următoarea:

Evoluția structurii pe tipuri de resurse a energiei electrice livrate în rețele de producătorii cu unități dispecerizabile

Sursa: Raportările lunare ale producătorilor – prelucrare DMP

În tabelul următor sunt prezentate principalele date de bilanț fizic al energiei electrice corespunzătoare lunii decembrie și anului 2007, comparativ cu cele aferente lunii decembrie și anului 2006:

Nr. Crt.	Indicator	UM	Dec 2006	Dec 2007	%	An 2006	An 2007	%
0	1	2	3	4	5=4/3*100	6	7	8=7/6*100
1	E produsă	TWh	5,750	5,871	102,1	61,567	60,461	98,2
2	E livrată	TWh	5,220	5,368	102,8	56,597	55,420	97,9
3	Import	TWh	0,045	0,067	150,7	0,990	1,301	131,4
4	Export	TWh	0,496	0,401	80,7	5,279	3,381	64,1
5	Consum Intern	TWh	4,768	5,034	105,6	52,308	53,339	102,0
6	Consum consumatori alimentați în regim reglementat	TWh	2,030	2,093	103,1	23,302	22,534	96,7
7	Consum consumatori alimentați în regim concurențial	TWh	1,811	1,849	102,1	20,592	22,262	108,1
8	Transport – TG*	TWh	3,519	5,309	150,8	38,998	55,012	141,1
9	Transport – TL*	TWh	3,519	5,341	151,8	39,003	55,370	142,0
10	Servicii de sistem	TWh	5,182	5,341	103,1	56,377	55,711	98,8
11	CPT realizat transport	TWh	0,077	0,105	137,8	0,993	0,917	92,3
12	Energie termică produsă pentru livrare	Tcal	2866	3107	108,4	21361	19161	89,7
13	Energie termică produsă în cogenerare	Tcal	2295	2447	106,6	17323	15417	89,0

* În 2007, cantitatea la care se aplică TG și TL este energia măsurată livrată în rețele/consumată, în loc de energia transportată prin RET

Notă: 1. Datele prezentate în tabel nu includ producțiile producătorilor care nu dețin unități dispecerizabile și nici energia furnizată consumatorilor racordați la barele centralelor.

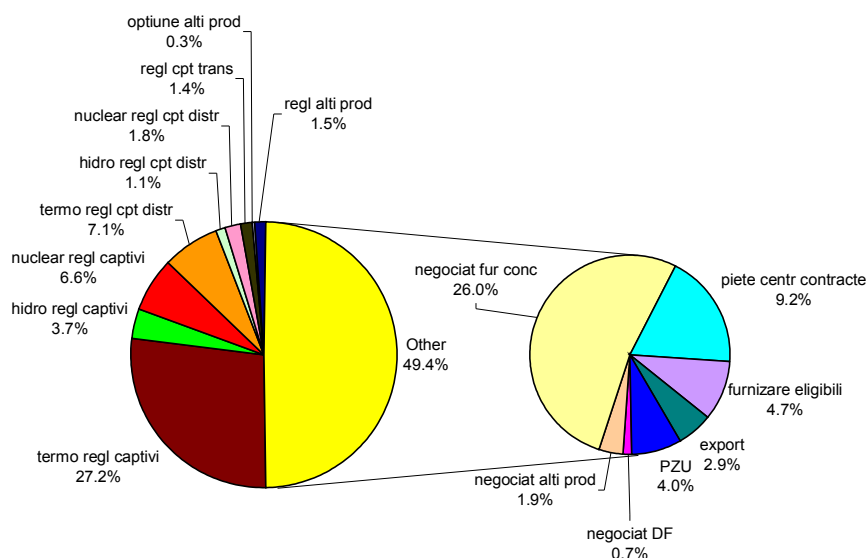
2. Cantitățile importate/exportate nu includ tranzitele și schimburile transfrontaliere neplanificate de energie electrică realizate de Transelectrica cu sistemele electroenergetice vecine în vederea echilibrării sistemului.

3. Conform raportărilor CN Transelectrica SA, cantitatea la care se aplică componenta de injecție – TG a tarifului de transport nu ia în calcul cantitățile de energie electrică importate de furnizori concurențiali pentru acoperirea pierderilor în rețeaua de transport pentru care această componentă nu se percepe.

4. Structura tranzacțiilor pe piața de energie electrică

În 2007, structura obligațiilor contractuale înainte de ziua de livrare ale producătorilor participanți la piața angro care sunt deținători ai unor unități de producere dispecerizabile a fost următoarea:

Structura vanzarilor producatorilor cu unitati dispecerizabile in 2007

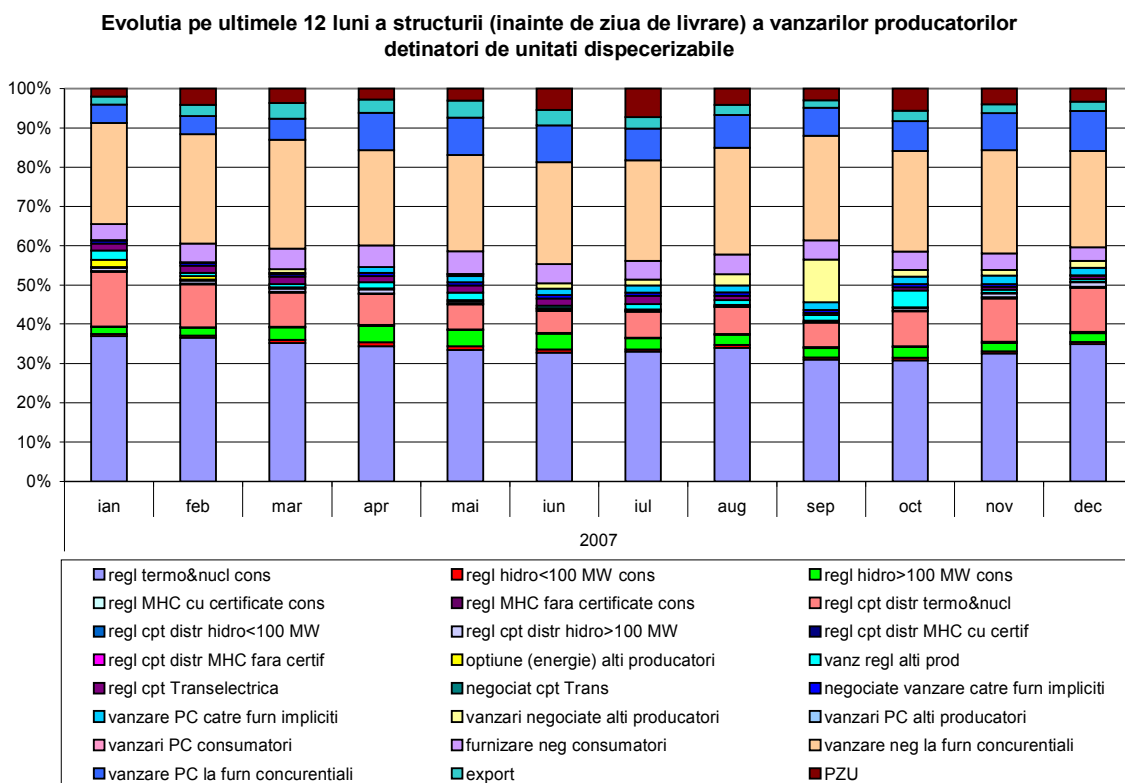

Sursa: Raportările lunare ale producătorilor – prelucrare DMP

Structura include următoarele tipuri de contracte încheiate de producători pe piața de energie electrică:

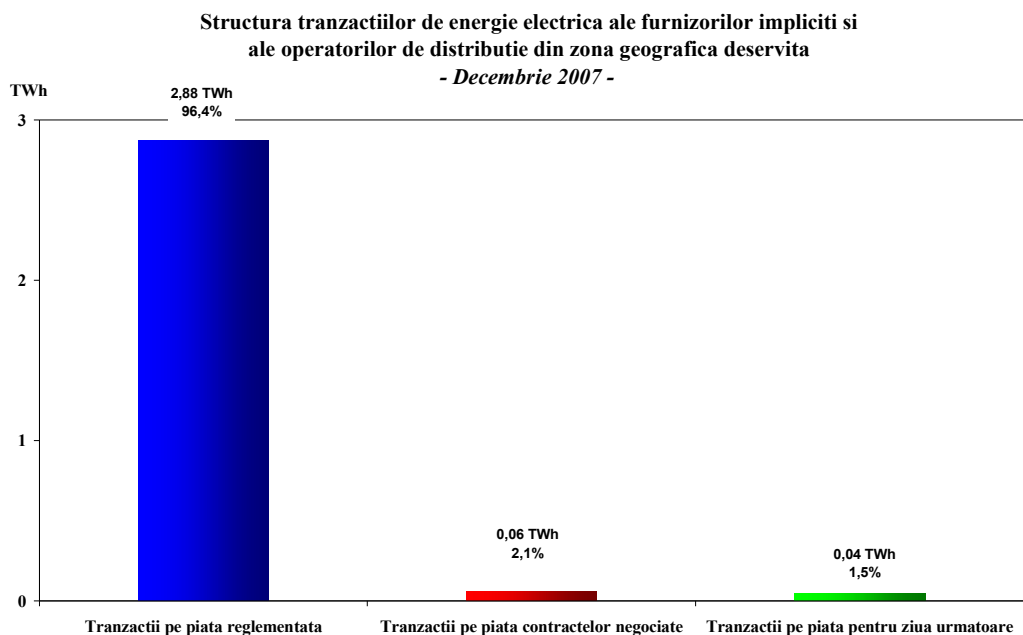
Tip contracte	Simbol in grafic
Contracte reglementate încheiate cu furnizorii implicați pentru consumatorii alimentați în regim reglementat, de către producătorii termo (inclusiv producătorii independenți/autoproducători), producătorul hidro, respectiv producătorul nuclear	termo regl cons hidro regl cons nuclear regl cons
Contracte reglementate încheiate cu operatorii de distribuție pentru acoperirea consumurilor proprii tehnologice ale rețelelor de distribuție, de către producătorii termo (inclusiv producătorii independenți/autoproducători), producătorul hidro, respectiv producătorul nuclear	termo regl cpt distr hidro regl cpt distr nuclear regl cpt distr
Contract reglementat încheiat cu operatorul de transport pentru acoperirea consumului propriu tehnologic al rețelei de transport	regl cpt trans
Contracte între producători la prețuri reglementate, activate la cererea cumpărătorului în schimbul primei de opțiune	opțiune alți prod
Contracte între producători la prețuri reglementate, cu obligația răscumpărării energiei în decursul unui an	regl alti prod
Contracte negociate bilateral cu furnizorii implicați	negociat vânzare către furn implicați
Contracte negociate bilateral cu alți producători	negociat alti prod
Contracte negociate bilateral cu furnizorii concurențiali	negociat furn conc
Contracte încheiate pe piețele centralizate de contracte cu diferiți participanți	pcc
Contracte de furnizare negociate bilateral cu consumatorii alimentați în regim concurențial	furnizare cons regim concurențial
Contracte negociate de vânzare la export	export
Vânzări pe piața pentru ziua următoare către diferiți participanți la această piață	PZU

În graficul ce urmează este prezentată evoluția structurii vânzărilor producătorilor pentru anul 2007:

Sursa: Raportările lunare ale producătorilor – prelucrare DMP

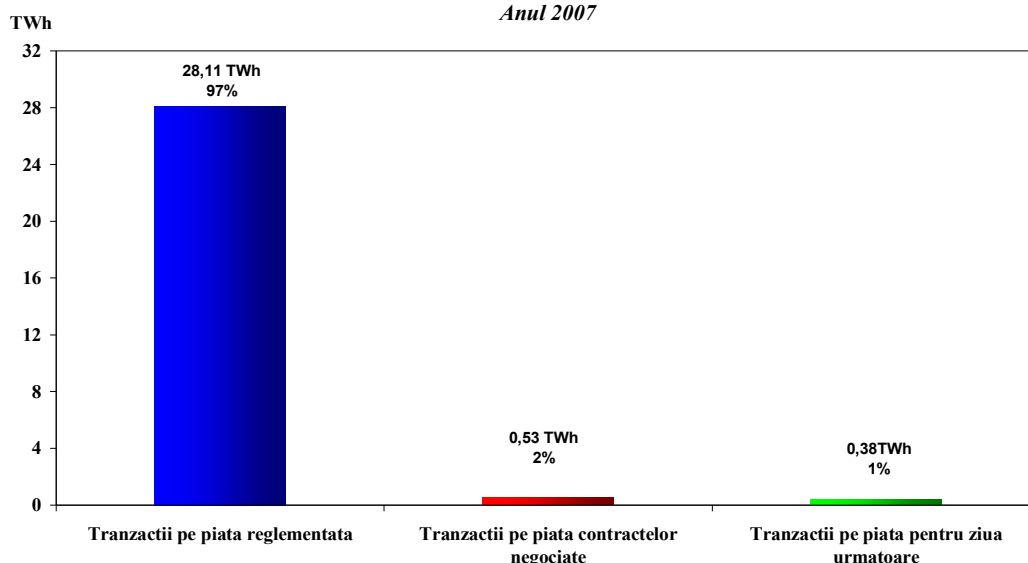
Structura tranzacțiilor cu energie electrică (achiziție înainte de ziua de livrare), în luna decembrie și pentru întreg anul 2007, a furnizorilor implicați este prezentată în graficul următor, prin cumulare cu tranzacțiile operatorilor de distribuție (pentru consumul propriu tehnologic al rețelelor de distribuție) din zona geografică de licență pe care furnizorul respectiv a fost desemnat să o deservescă:

Sursa: Raportările lunare ale furnizorilor implicați și ale operatorilor de distribuție – prelucrare DMP

Structura tranzacțiilor de energie electrică ale furnizorilor implicați și operatorilor de distribuție din zona geografică deservită

Anul 2007

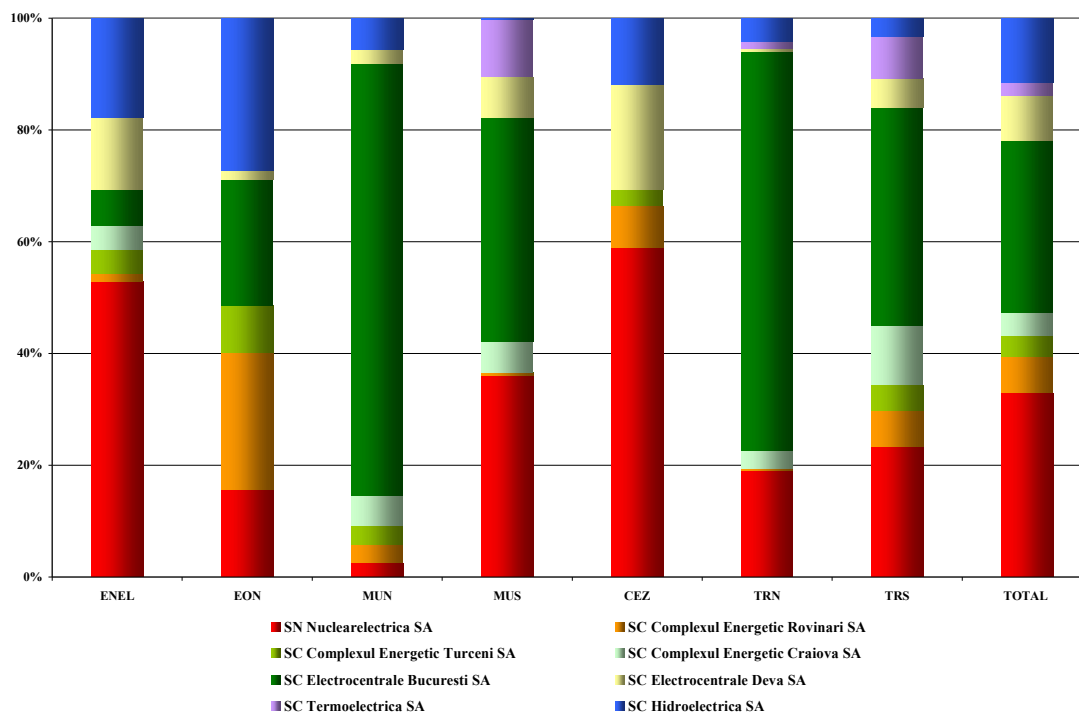
Sursa: Raportările lunare ale furnizorilor implicați și ale operatorilor de distribuție – prelucrare DMP

Cantitățile achiziționate nu includ dezechilibrele.

Detalierea achiziției de energie electrică a fiecărui furnizor implicit, cumulată cu cea a operatorului/operatorilor de distribuție din zona geografică deservită, pe contractele reglementate încheiate cu principalii producători, în decembrie și întreg anul 2007, este prezentată în graficele următoare:

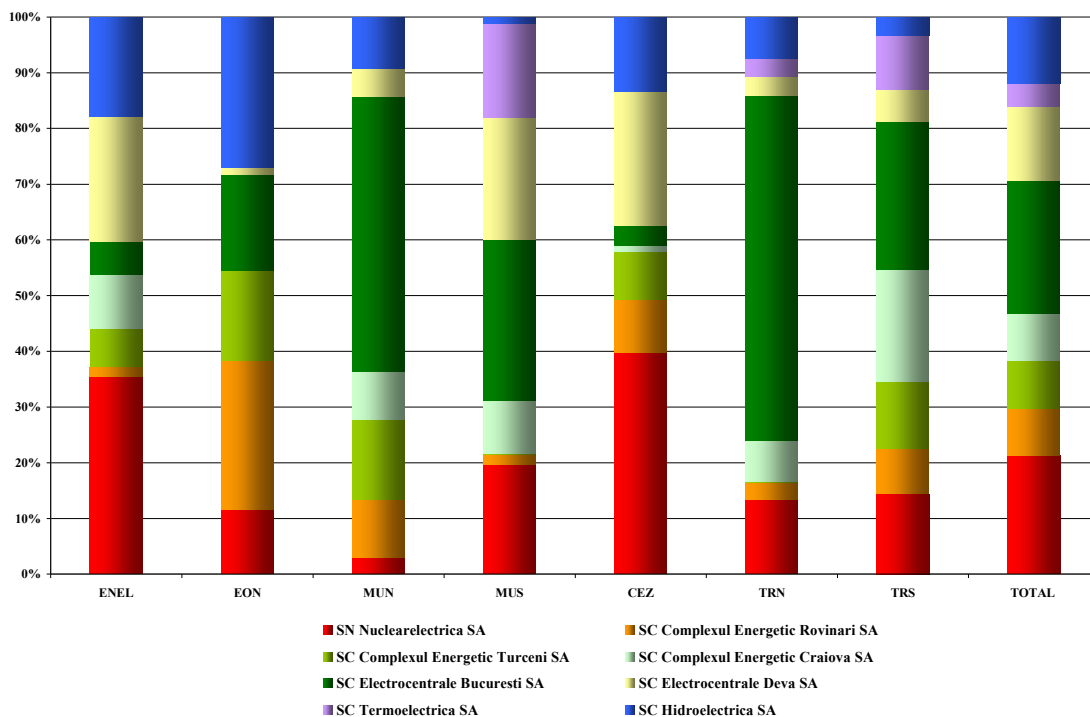
Achiziția de energie electrică pe contracte reglementate de la principalii producători a furnizorilor implicați și a operatorilor de distribuție din zona geografică deservită

Decembrie 2007

Sursa: Raportările lunare ale furnizorilor implicați și ale operatorilor de distribuție – prelucrare DMP

Achiziția de energie electrică pe contracte reglementate de la principalii producători a furnizorilor impliciți și a operatorilor de distribuție din zona geografică deservită
Anul 2007

Sursa: Raportările lunare ale furnizorilor impliciți și ale operatorilor de distribuție – prelucrare DMP

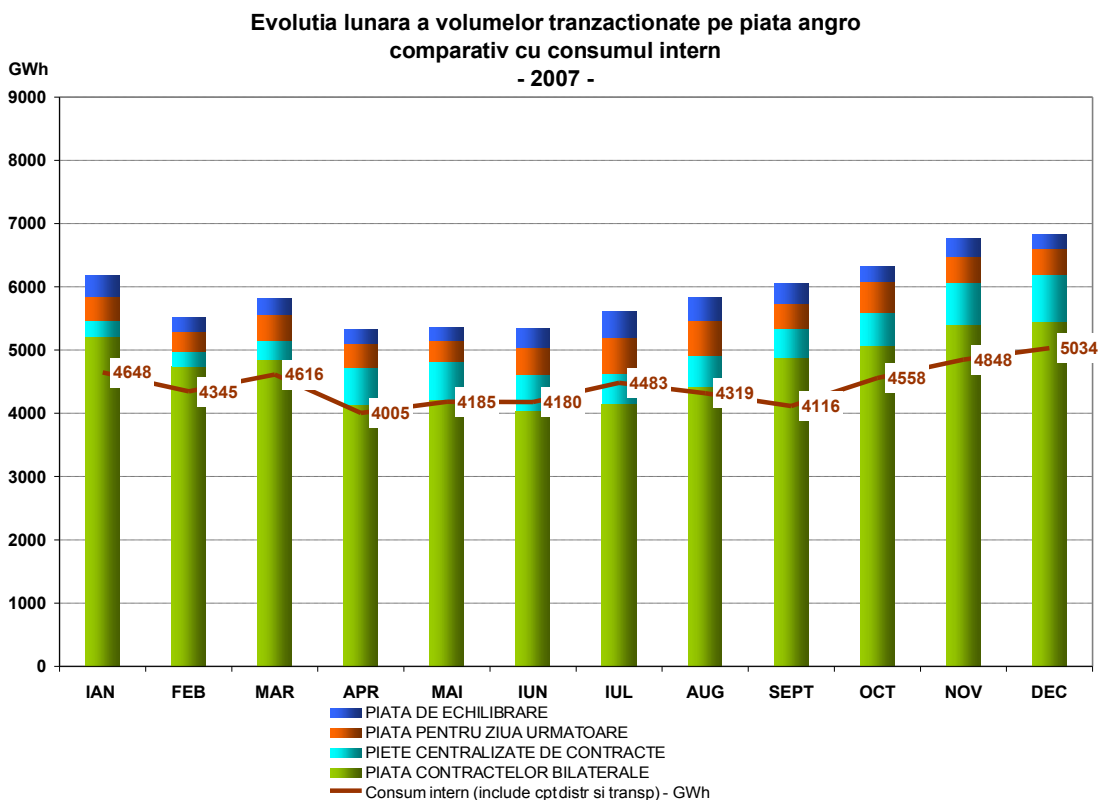
Structura prezentată corespunde cerinței de realizare a tarifului unic la nivel național pentru consumatorii alimentați în regim reglementat.

5. Evoluția lunară a volumelor tranzacționate pe piața angro

Dimensiunea pieței angro este determinată de totalitatea tranzacțiilor desfășurate pe aceasta de către participanți, depășind cantitatea transmisă fizic de la producere către consum; totalitatea tranzacțiilor include revânzările realizate în scopul ajustării poziției contractuale și obținerii de beneficii financiare.

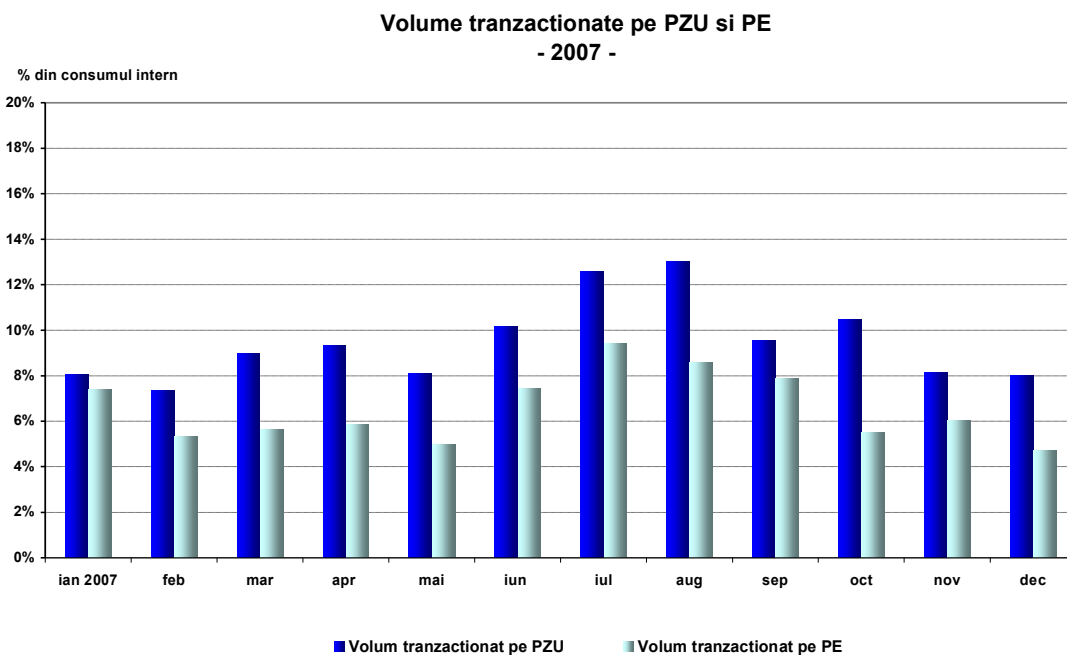
Astfel, pe piața angro sunt încheiate: contracte reglementate și negociate bilateral între producători și furnizori, contracte reglementate pentru asigurarea consumului propriu tehnologic în rețele, contracte negociate bilateral producători-producători sau furnizori-furnizori, precum și obligații contractuale încheiate pe piețele centralizate: PCCB (piața centralizată a contractelor bilaterale), PCCB-NC (piața centralizată a contractelor bilaterale cu negociere continuă), Ringul energiei electrice al BRM (Bursa Română de Mărfuri), PZU (piața pentru ziua următoare), PE (piața de echilibrare).

Relația între volumele tranzacționate pe fiecare din aceste piețe și consumul intern estimat pentru anul 2007 este prezentată în graficul următor:

Sursa: Raportările lunare ale agenților economici participanți la piața angro, S.C. OPCOM S.A. și C.N. TRANSELECTRICA S.A. – prelucrare DMP

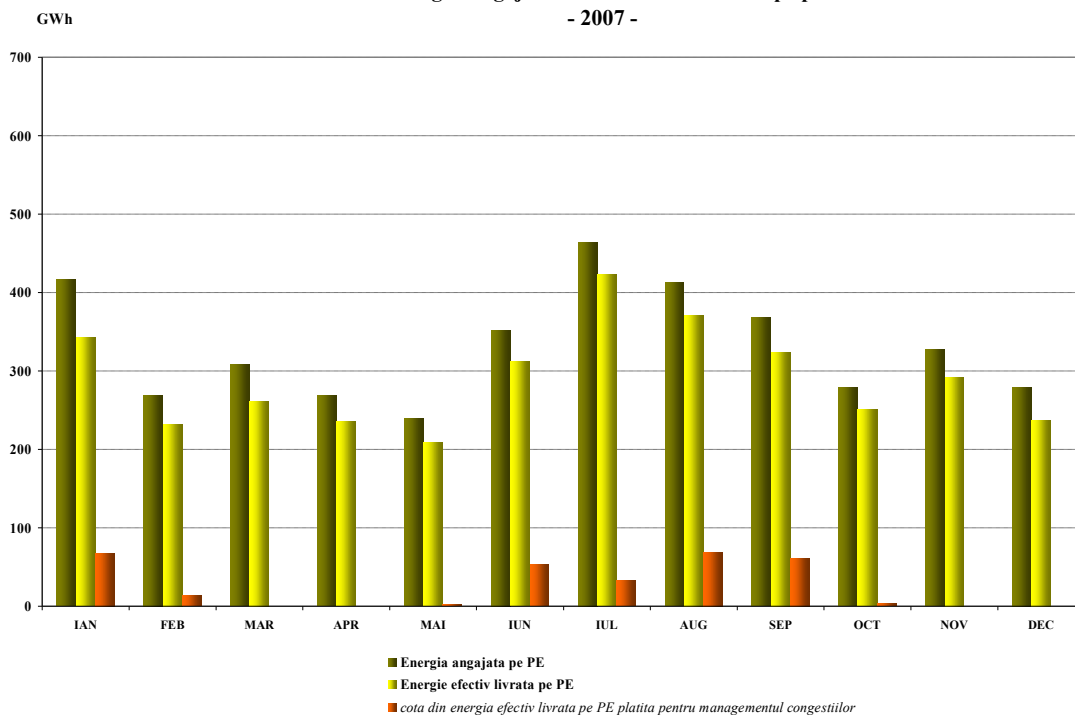
Evoluția volumelor tranzacționate în anul 2007 pe PZU, comparativ cu cele tranzacționate pe PE, ca procente din consumul intern, este prezentată mai jos:

Sursa: Raportările lunare ale S.C. OPCOM S.A. și C.N. TRANSELECTRICA S.A. – prelucrare DMP

Ordinele de dispecer (oferte acceptate) primite de producători determină energia angajată pe piața de echilibrare. După efectuarea calculului de decontare, pe baza valorilor măsurate (aprobat) se determină energia efectiv livrată de producători; relația dintre acestea, în anul 2007, este prezentată în graficul următor:

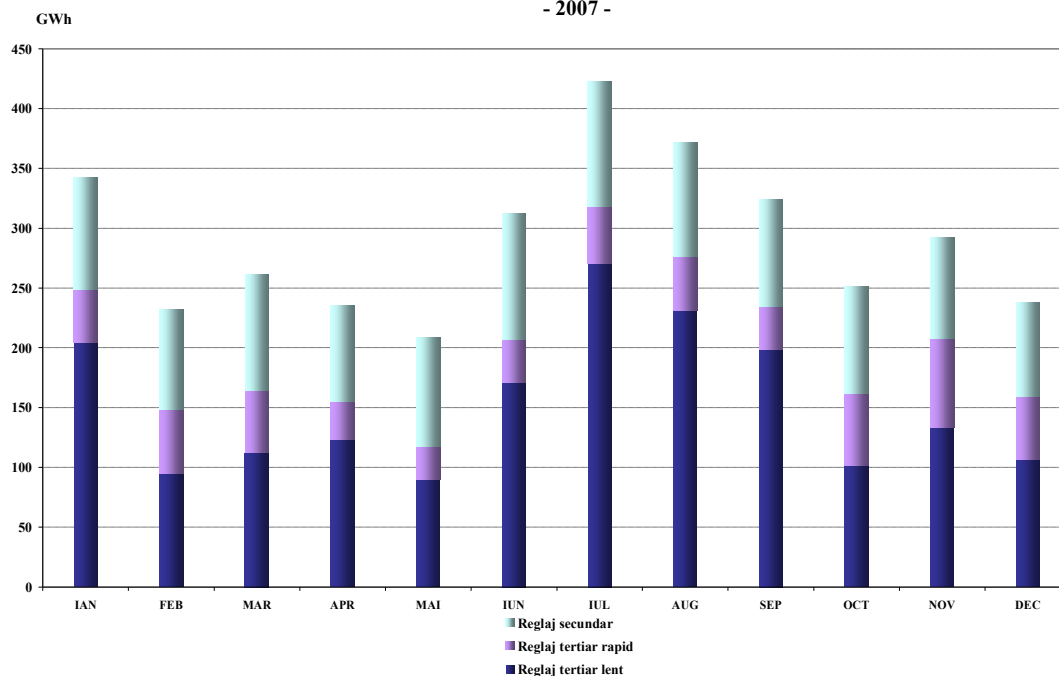
Evoluția lunară a energiei angajate și a celei efectiv livrate pe piața de echilibrare
- 2007 -

Sursa: Raportările lunare ale C.N. TRANSELECTRICA S.A. – prelucrare DMP

Structura energiei de echilibrare efectiv livrate la nivel de sistem pe fiecare tip de reglaj, în evoluție pentru anul 2007, este prezentată mai jos:

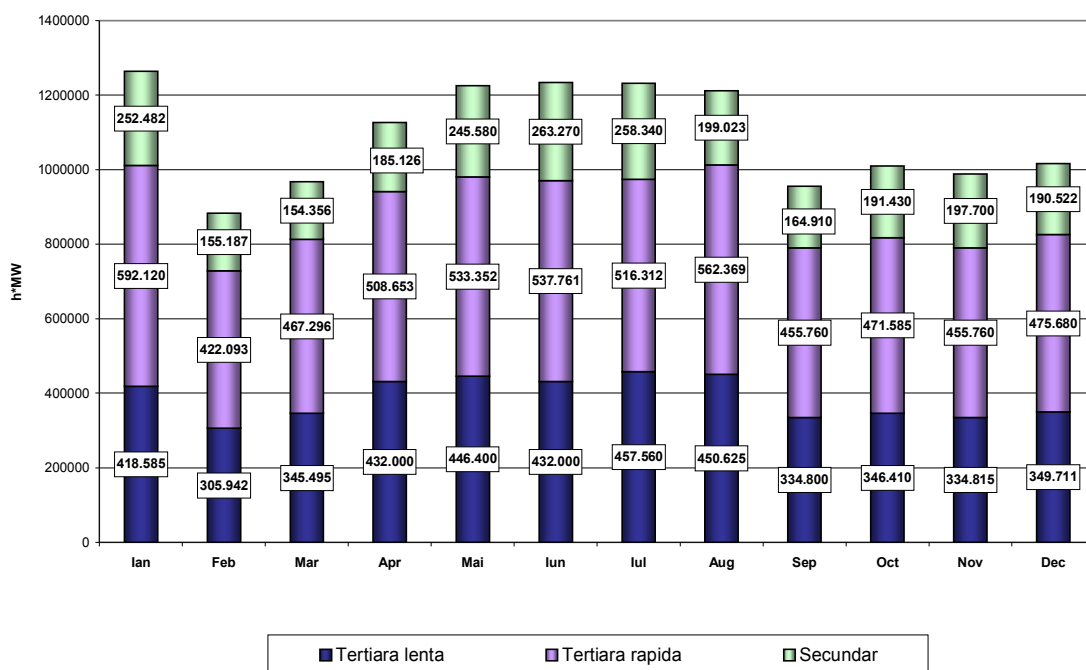
Evoluția lunară a energiei efectiv livrate pe piața de echilibrare
- 2007 -

Sursa: Raportările lunare ale C.N. TRANSELECTRICA S.A. – prelucrare DMP

Pentru comparație, în graficul următor este prezentată evoluția rezervelor (servicii de sistem tehnologice = obligații ale producătorilor de menținere la dispoziția dispecerului/ofertare pe piața de echilibrare a capacităților contractate) achiziționate/decontate de C.N. Transelectrica S.A., pentru anul 2007:

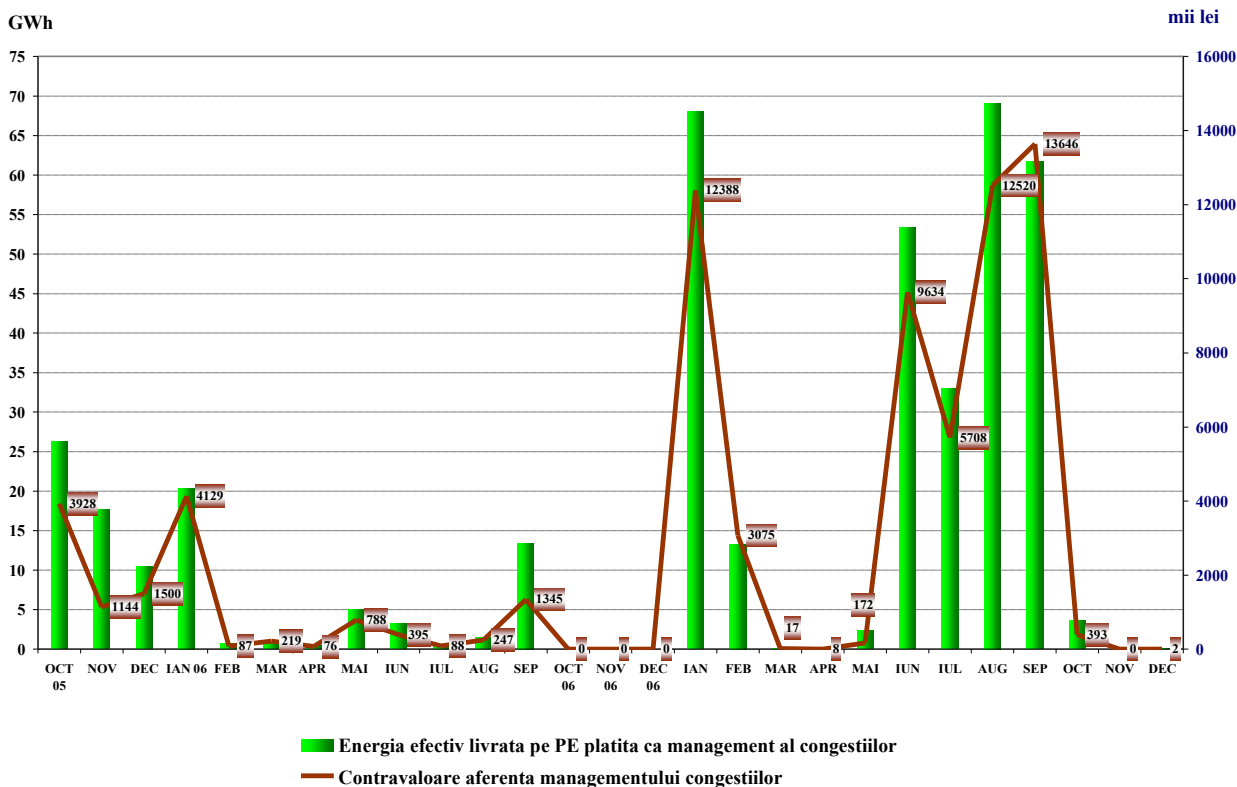
Structura rezervelor achizitionate de CN Transelectrica SA in 2007

Sursa: Raportările lunare ale C.N. TRANSELECTRICA S.A. – prelucrare DMP

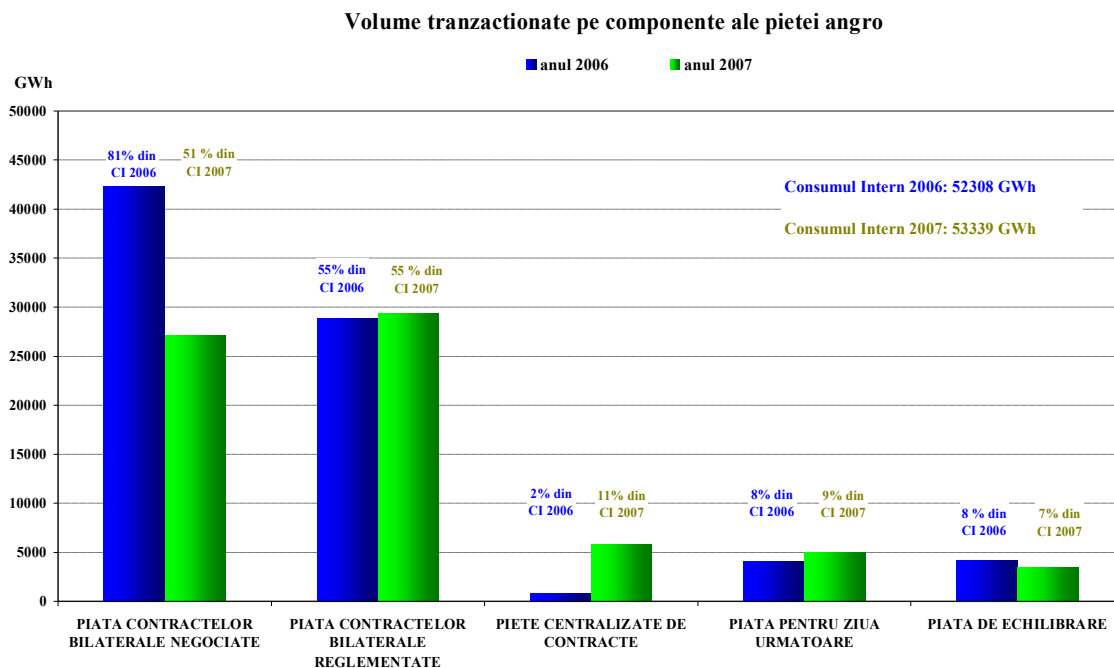
Operatorul de transport achiziționează de pe piața de echilibrare cantitatea de energie necesară eliminării congestiilor din rețeaua de transport. Graficul următor prezintă evoluția lunară a acesteia, precum și contravaloarea tranzacțiilor efectuate în acest scop de C.N. Transelectrica S.A.

Evoluția lunară a energiei efectiv livrata pe piața de echilibrare pentru managementul congestiilor și a contravalorii acesteia

Sursa: Raportările lunare ale C.N. TRANSELECTRICA S.A. – prelucrare DMP

Alăturat se prezintă volumele tranzacționate pe componente ale pieței angro în anul 2007, comparativ cu anul 2006:

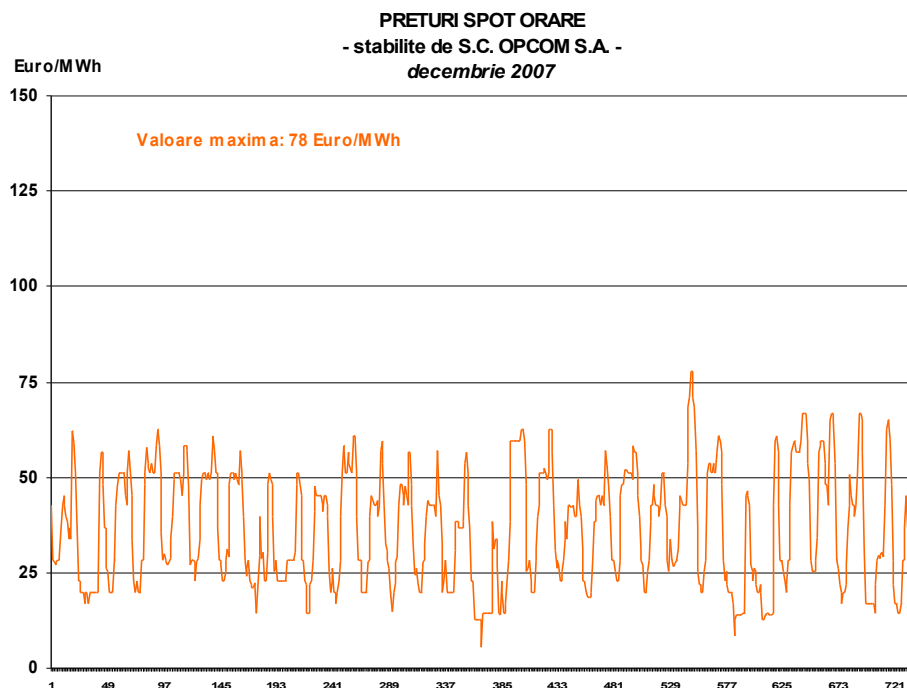

Sursa: Raportările lunare ale S.C. OPCOM S.A., C.N. TRANSELECTRICA S.A., producătorilor, furnizorilor implicați și concurențiali – prelucrare DMP

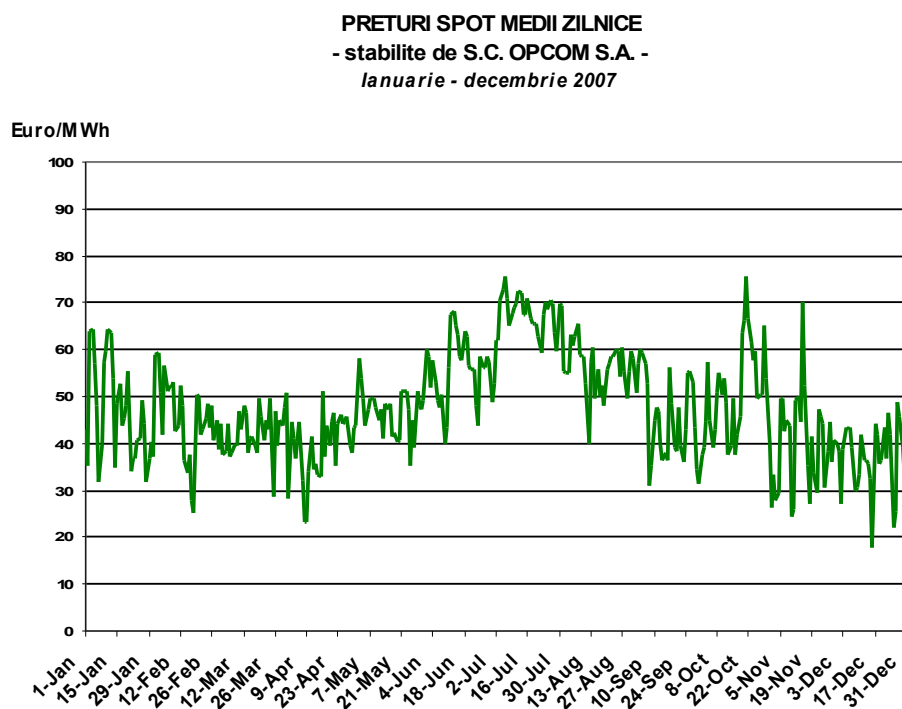
6. Evoluția prețurilor stabilite pe piața angro

S.C. Opcom S.A. administrează piața de energie electrică pentru ziua următoare, prețul de închidere stabilit aici constituind o referință pentru prețurile stabilite prin contracte bilaterale. În figurile următoare este prezentată evoluția prețurilor orare pe PZU în decembrie 2007, respectiv evoluția prețurilor medii zilnice pentru întreg anul 2007.

Pentru a putea fi comparat cu cel al altor burse europene, prețul de închidere înregistrat la S.C. Opcom S.A. este exprimat în Euro, luându-se în considerare cursurile de schimb medii lunare Euro/leu comunicate de BNR; pentru luna decembrie 2007 acesta a fost 1 EUR= 3,5289 lei.

Sursa: Raportările zilnice ale S.C. OPCOM S.A.– prelucrare DMP

Sursa: Raportările zilnice ale S.C. OPCOM S.A.– prelucrare DMP

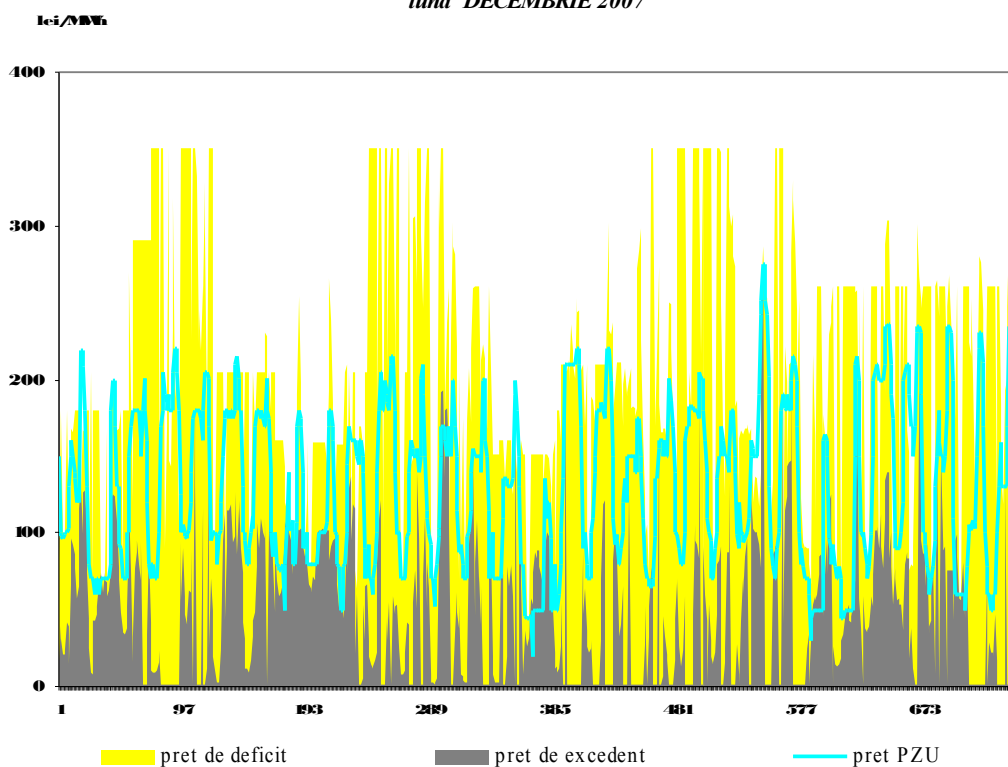
Pentru acoperirea diferențelor dintre valorile planificate/contractate ale consumului și respectiv producției și valorile acestora apărute în timp real, operatorul de sistem (C.N. Transelectrica S.A.) operează piața de echilibrare, cumpărând sau “vânzând” energie în ordinea prețurilor determinate de ofertele producătorilor dispecerizabili. Participanții care determină dezechilibrele, organizați în PRE-uri (părți responsabile cu echilibrarea) suportă financiar contravaloarea acestor dezechilibre, plătind pentru deficitul de energie

prețul rezultat din ofertele la creștere acceptate pe piața de echilibrare, respectiv primind pentru excedentul de energie prețul rezultat din ofertele la scădere acceptate de operatorul de sistem.

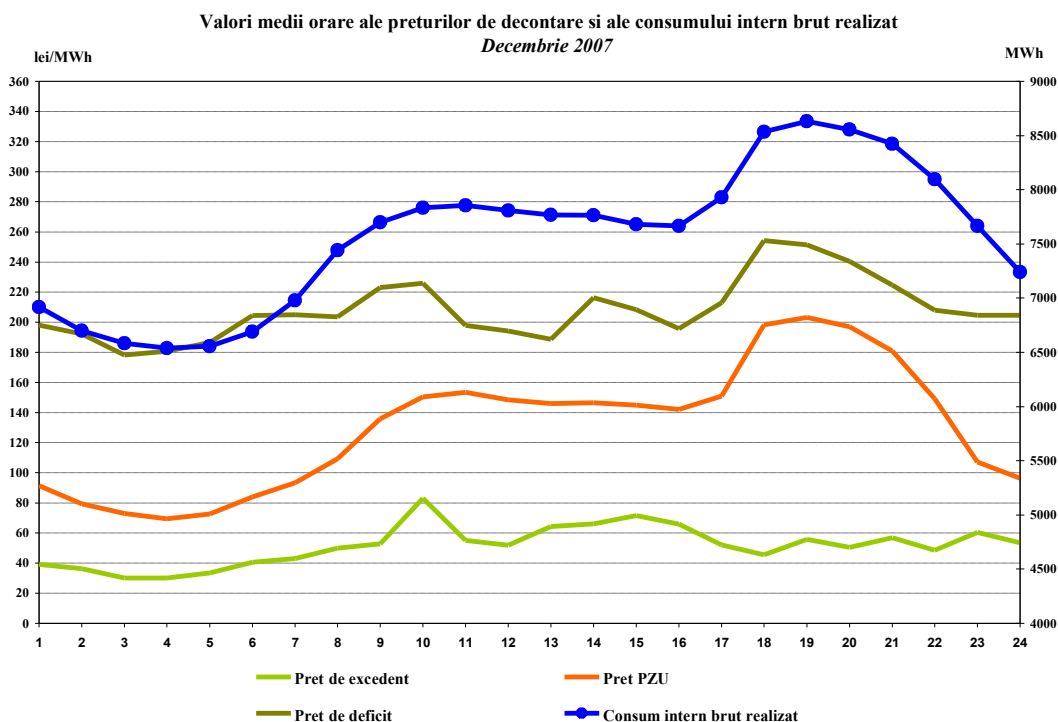
Reprezentarea alăturată a prețurilor de decontare (PIP pe PZU, prețul de deficit și cel de excedent de energie rezultate din operarea PE) oferă imaginea de ansamblu a funcționării corelate a acestor piețe. Prețurile de decontare sunt prezentate în valori orare (primul grafic), valori medii pe intervale orare comparativ cu consumul intern (al doilea grafic), precum și în valori medii lunare (ultimul grafic).

Preturi orare de decontare

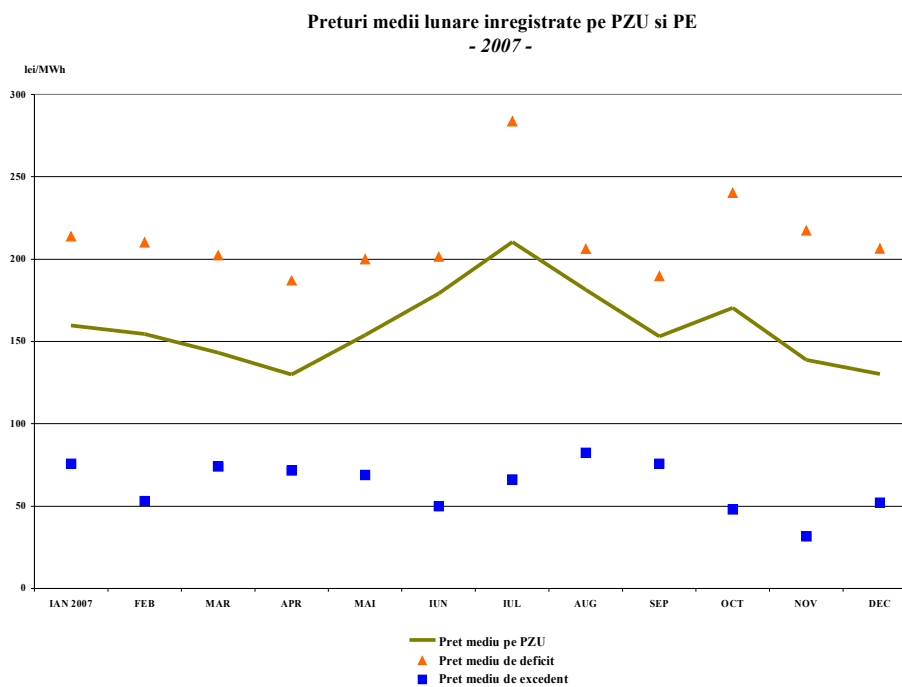
luna DECEMBRIE 2007

Sursa: Raportările zilnice/lunare ale S.C. OPCOM S.A.– prelucrare DMP

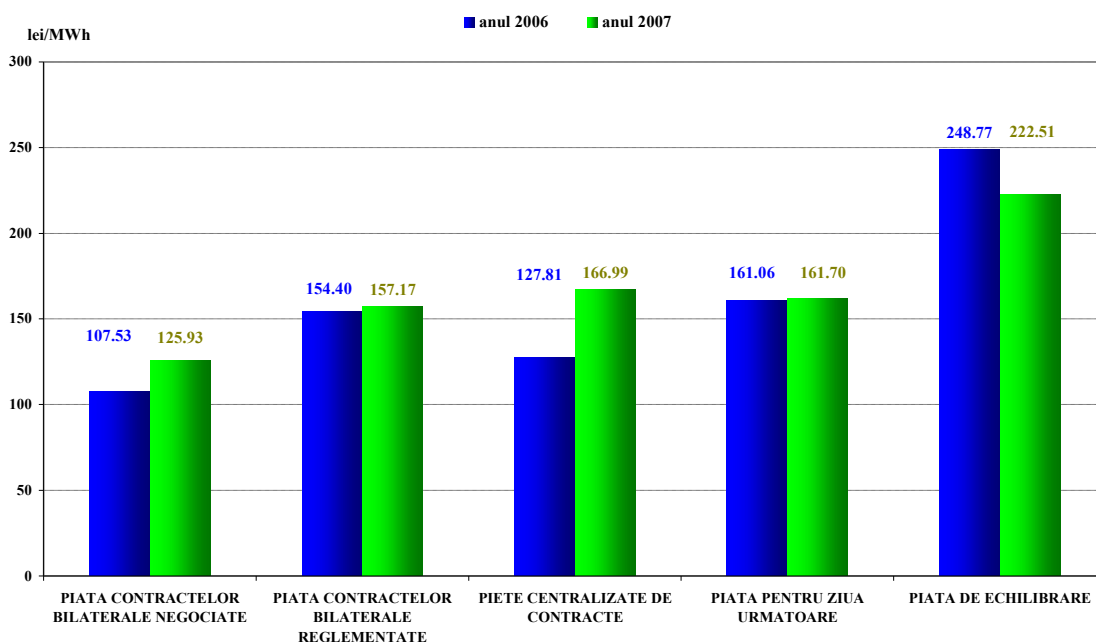
Sursa: Raportările lunare ale S.C. OPCOM S.A. și C.N. TRANSELECTRICA S.A. – prelucrare DMP

Sursa: Raportările zilnice/lunare ale S.C. OPCOM S.A. – prelucrare DMP

Valorile prețurilor medii pe fiecare componentă a pieței angro în anul 2007, comparativ cu anul 2006 sunt prezentate în graficul următor:

Preturi medii rezultate in urma tranzactiilor incheiate pe componente ale pietei angro

Sursa: Raportările lunare ale S.C. OPCOM S.A., C.N. TRANSELECTRICA S.A., producătorilor, furnizorilor implicați și concurențiali – prelucrare DMP

Precizări:

Prețurile medii nu conțin TVA, accize sau alte taxe și s-au determinat prin ponderarea prețurilor cu cantitățile corespunzătoare tranzacțiilor de vânzare raportate lunar de către participanții la piață.

Prețurile medii aferente pieței contractelor bilaterale negociate sunt calculate pe baza a 89% din cantitatea totală tranzacționată în 2006 (exclusiv contractele cu consumatorii eligibili și cele de export), corespunzător cantității pentru care participanții au raportat și prețul tranzacțiilor, și respectiv 99% pentru anul 2007.

Pentru piața de echilibrare prețurile medii s-au calculat pe baza prețurilor de deficit.

7. Cote de piață ale producătorilor de energie electrică

Structura pieței la nivelul producerii oferă o bază inițială pentru aprecierile privind gradul de competitivitate posibil pe piața energiei electrice.

În conformitate cu teoria economică și documentele UE se definesc următorii indicatori de concentrare:

- HHI, Indexul Herfindahl - Hirschman = suma pătratelor cotelor de piață (%)

Semnificația valorilor indicatorului este:

HHI < 1000	pieță neconcentrată;
1000 < HHI < 1800	concentrare moderată a puterii de piață;
HHI > 1800	concentrare ridicată a puterii de piață.

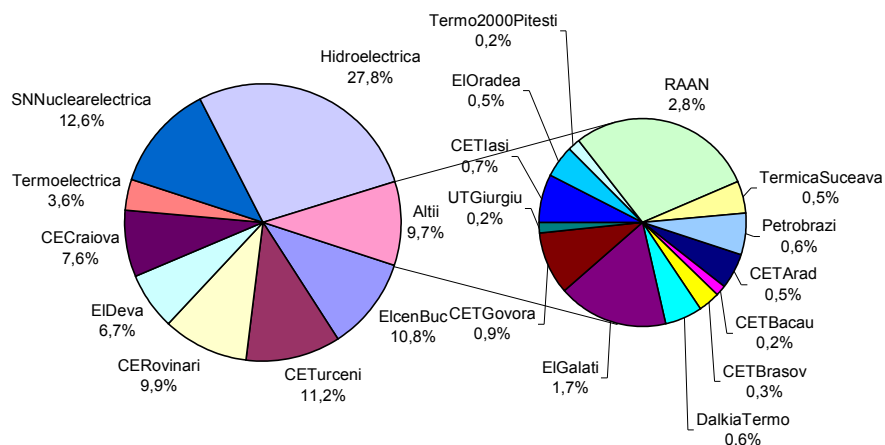
- C3 = suma cotelor de piață ale celor mai mari trei participanți

Semnificația valorilor indicatorului este:

40 % < C3 < 70%	concentrare moderată a puterii de piață;
C3 > 70%	concentrare ridicată a puterii de piață.

Cotele de piață ale producătorilor de energie electrică realizate pe ansamblul componentelor pieței angro de energie electrică în anul 2007 sunt prezentate în figura următoare, fiind stabilite în funcție de energia electrică livrată în rețele.

Cote de participare la energia electrica livrata in rețele ale producatorilor cu unitati dispecerizabile - 2007

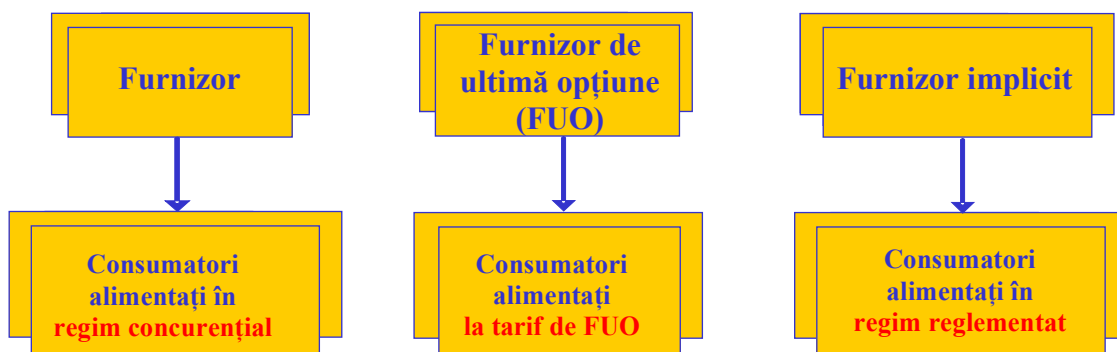

HHI = 1404, C1= 28%, C3 = 52%

Sursa: Raportările lunare ale producătorilor – prelucrare DMP

III. PIAȚA CU AMĂNUNTUL DE ENERGIE ELECTRICĂ

1. Structura schematică a pieței cu amănuntul

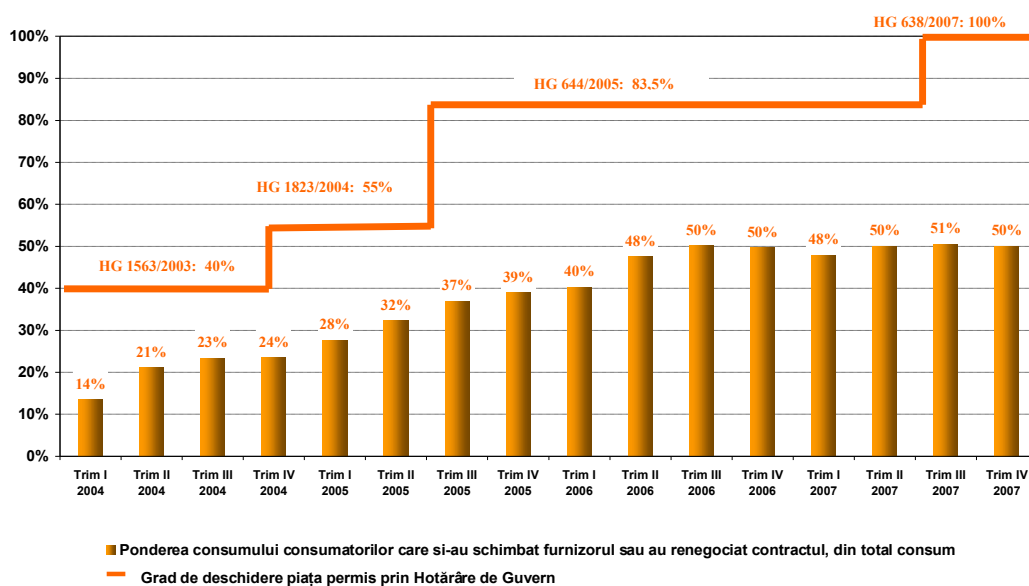
2. Etapele parcurse în procesul de deschidere a pieței de energie electrică

Hotărâre de Guvern	Grad de deschidere %	Plafon consum anual GWh/an
Nr. 122/2000, publicată în M.O. 77/21.02.2000	10	100
Nr. 982/2000, publicată în M.O. 529/27.10.2000	15	100
Nr. 1272/2001, publicată în M.O. 832/21.12.2001	25	40
Nr. 48/2002, publicată în M.O. 71/31.01.2002	33	40
Nr. 1563/2003, publicată în M.O. 22/12.01.2004	40	20
Nr. 1823/2004, publicată în M.O. 1062/16.11.2004	55	1
Nr. 644/2005, publicată în M.O. 684/29.07.2005	83,5	-
Nr. 638/2007, publicată în M.O. 427/27.06.2007	100	-

3. Gradul de deschidere a pieței de energie electrică

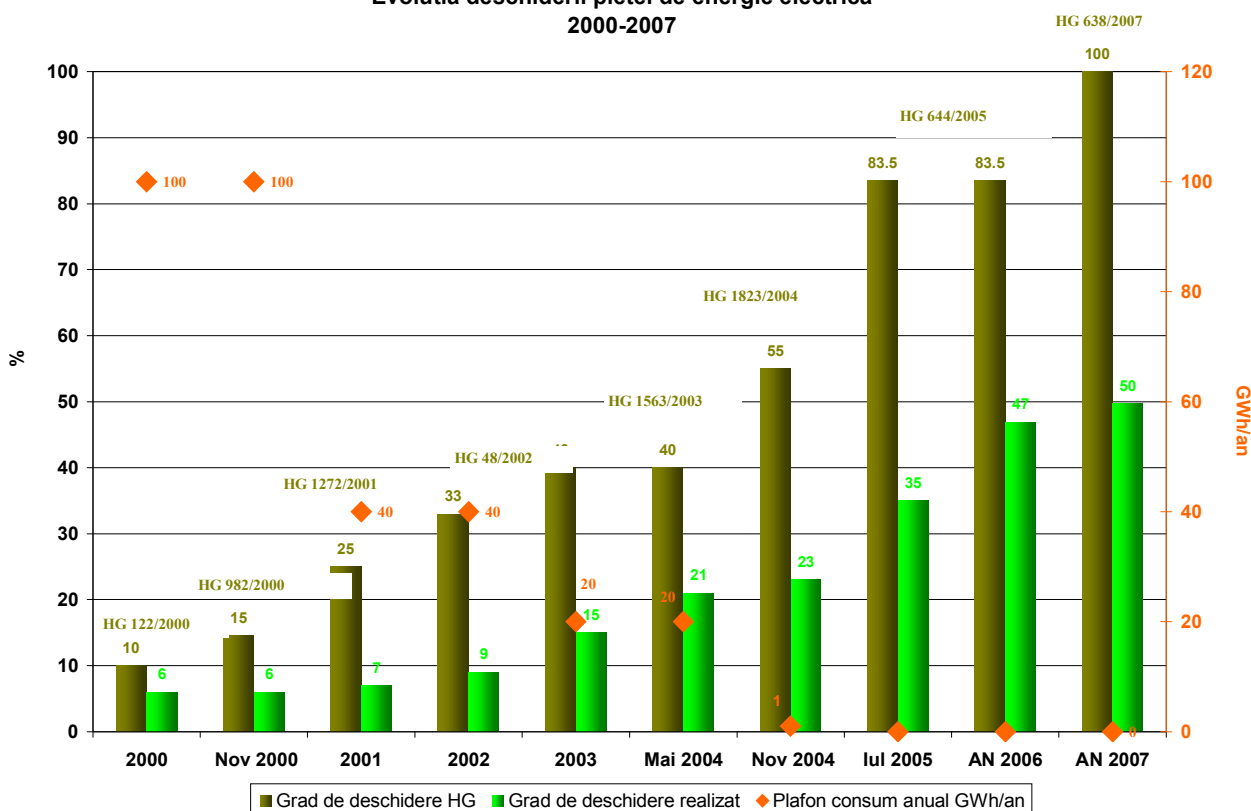
În perioada ianuarie 2004 - decembrie 2007, consumul consumatorilor care și-au schimbat furnizorul sau și-au negociat contractele cu furnizorii implicați care îi alimentau, raportat la consumul total, a evoluat conform figurii alăturată. Valorile precizate sunt valori cumulate de la începutul procesului de deschidere a pieței, și sunt prezentate trimestrial și anual.

Evolutia trimestriala a gradului de deschidere a pietei de energie electrica
2004 - 2007

Sursa: Raportările lunare ale furnizorilor consumatorilor finali – prelucrare DMP

Evolutia deschiderii pietei de energie electrica
2000-2007

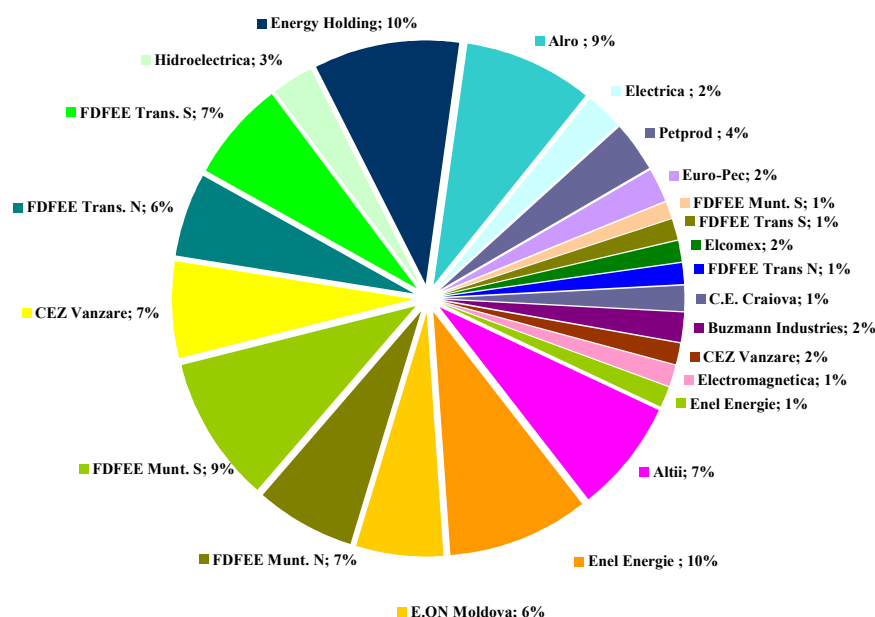
Sursa: Raportările lunare ale furnizorilor consumatorilor finali – prelucrare DMP

4. Cote de piață ale furnizorilor de energie electrică

În următoarele două grafice sunt prezentate cotele de piață ale furnizorilor de energie electrică pe piața cu amănuntul, determinate:

- a) în funcție de energia electrică furnizată tuturor consumatorilor finali - conform graficului alăturat;

Cote de piața ale furnizorilor de energie electrică pentru consumatorii finali
- 2007 -

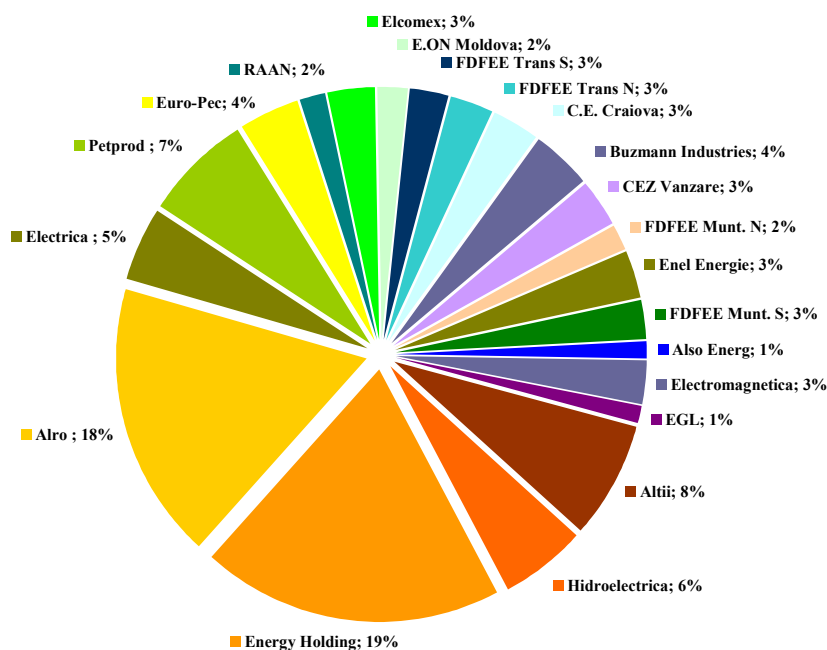
Consum final 2007: 44796 GWh

Categoria "Altii" include 36 de furnizori ale caror cote de piața individuale sunt sub 1%

Sursa: Raportările lunare ale furnizorilor consumatorilor finali – prelucrare DMP

- b) în funcție de energia electrică furnizată consumatorilor care și-au schimbat furnizorul sau și-au negociat contractul – conform graficului următor:

Cote de piața ale furnizorilor pe piața concurențială
- 2007 -

Consum eligibili 2007: 22262 GWh

Indicatori concentrare piața:

HHI - 904

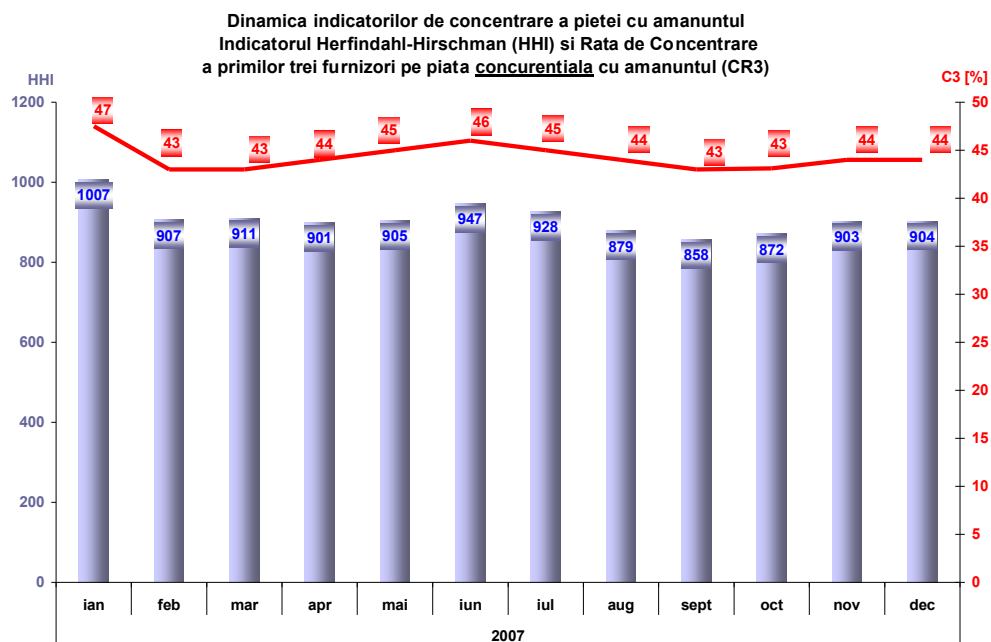
C3 - 44%; C1 - 19%

Categoria "Altii" include 31 de furnizori ale caror cote de piața individuale sunt sub 1%

Sursa: Raportările lunare ale furnizorilor consumatorilor alimentați în regim concurențial – prelucrare DMP

Energia furnizată pe baza căreia se stabilește cota de piață a fiecărui furnizor include și autoconsumul furnizorului (de exemplu în cazul consumatorilor care dețin și licență de furnizare și care au decis să-și achiziționeze energia de pe piața angro, în calitate de furnizor concurențial).

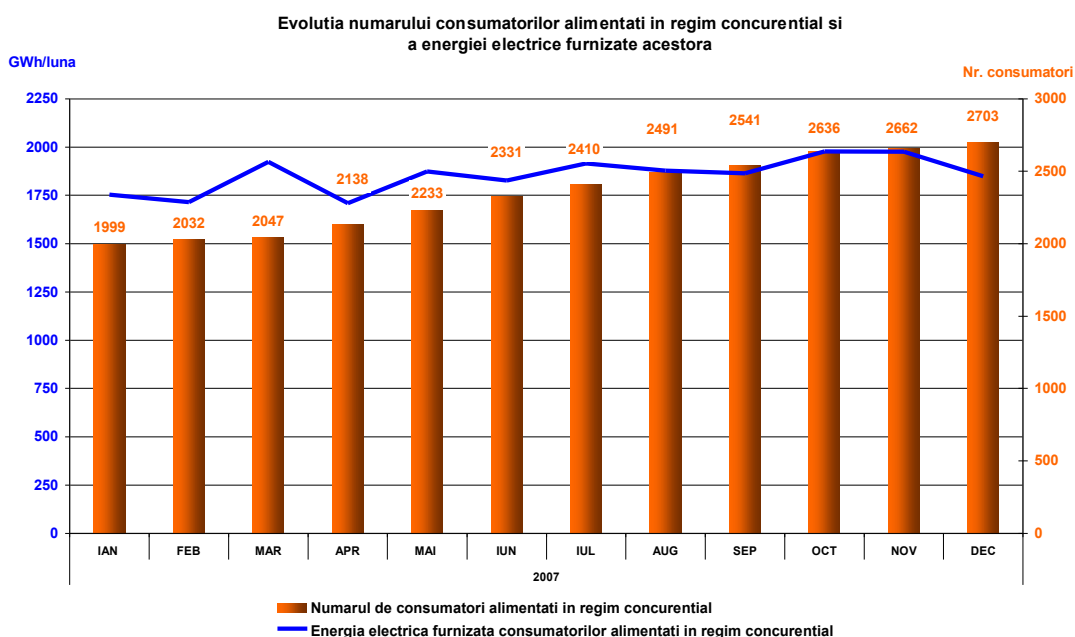
5. Evoluția gradului de concentrare a pieței concurențiale cu amănuntul de energie electrică

Sursa: Raportările lunare ale furnizorilor – prelucrare DMP

6. Evoluția numărului de consumatori și a energiei aferente acestora

Numărul consumatorilor alimentați în regim concurențial este prezentat ca valoare cumulată de la începutul procesului de deschidere a pieței.

Sursa: Raportările lunare ale furnizorilor concurențiali – prelucrare DMP

7. Prețuri medii de vânzare la consumatorii alimentați în regim concurențial

Tabelul următor prezintă prețurile medii de vânzare ale consumatorilor alimentați în regim concurențial, structurați în conformitate cu modificările aduse Directivei 377/90/EEC prin Decizia nr. 2007/394/EC, în luna iunie a anului 2007.

Iulie - Decembrie 2007

Categoria de consumatori	Consum (MWh)	Pret mediu de vânzare (lei/MWh)
IA	5242	321.79
IB	150701	316.57
IC	549519	285.55
ID	1849349	253.24
IE	1290401	214.61
IF	743627	194.45
Altii	6869754	163.34
Total	11458594	193.64

Sursa: Raportările lunare ale furnizorilor implicați și concurențiali – prelucrare DMP

Precizări:

Prețul mediu de vânzare corespunzător fiecărei categorii s-a determinat ca medie ponderată a prețurilor practicate de către furnizori cu cantitățile furnizate de aceștia respectivei categorii de consumatori, în conformitate cu prevederile Directivei. Prețurile nu conțin TVA, accize sau alte taxe și includ serviciile asigurate de furnizor (transport TG, transport TL, servicii de sistem, distribuție, decontare piață, dezechilibre, taxe agregare PRE, măsurare).

Incaadrarea consumatorilor în categorii s-a realizat pe baza prognozei anuale de consum a acestora, în conformitate cu prevederile Directivei. Tabelul următor precizează intervalele de consum corespunzătoare fiecărei categorii în parte.

Categoriile consumatori necasnici	Consum anual cuprins in intervalul (MWh):	
Banda - IA		<20
Banda - IB	20	<500
Banda - IC	500	<2000
Banda - ID	2000	<20000
Banda - IE	20000	<70000
Banda - IF	70000	<=150000
Altii	>150000	

IV. OPERATORII DE REȚELE ȘI FURNIZORII CONSUMATORILOR ALIMENTAȚI ÎN REGIM REGLEMENTAT

1. Operatorul de transport și sistem C.N. Transelectrica S.A.

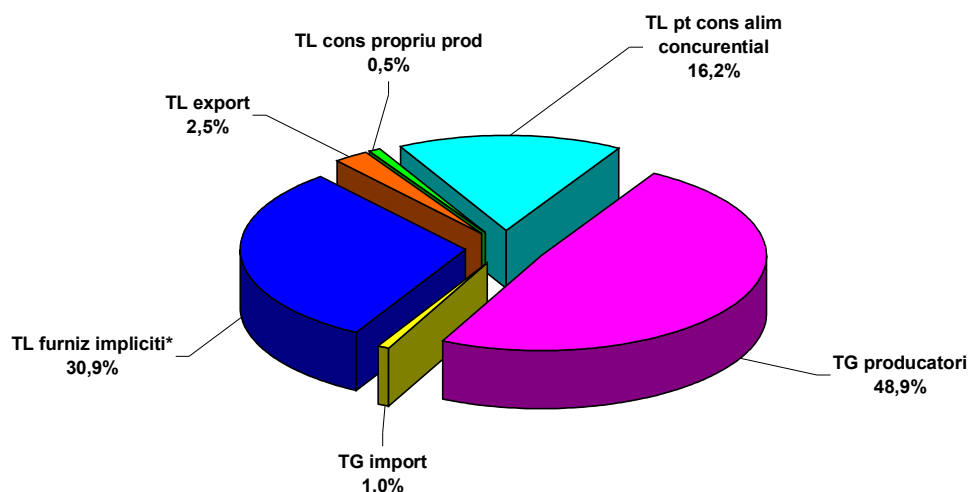
C.N. Transelectrica S.A. efectuează serviciul de transport, pentru care percepe tarife de transport reglementate, care au două componente:

- componenta de introducere în rețea (TG), destinată orientării echilibrate a noilor unități de producere;

- componenta de extracție din rețea (TL), destinată poziționării echilibrate pe teritoriul țării a consumatorilor.

În figura următoare este prezentată structura veniturilor C.N. Transelectrica S.A. din servicii de transport, care reflectă structura clienților C.N. Transelectrica S.A. pentru acest serviciu pentru anul 2007.

Structura veniturilor CN Transelectrica SA din serviciile de transport in 2007

* aferent activitatii de furnizare (inclusiv catre consumatorii proprii din afara zonelor de licenta), precum si energiei aferente CPT distributie din zona respectiva de licenta

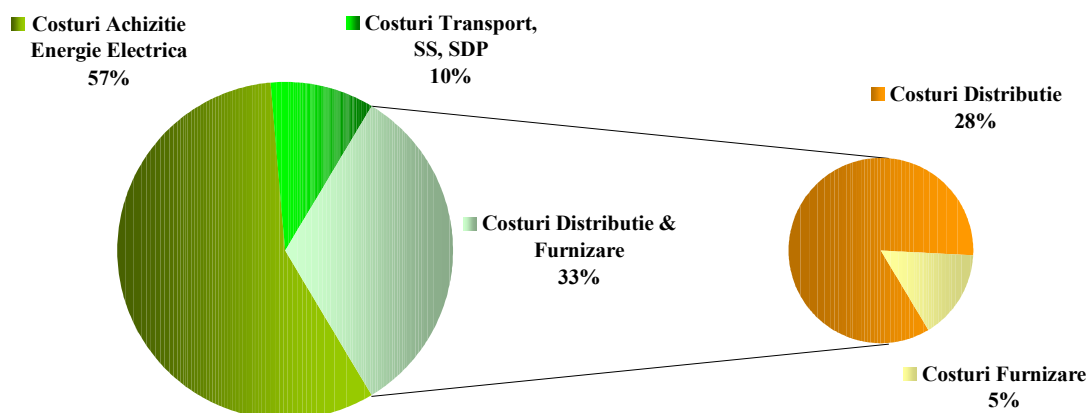
Sursa: Raportările lunare ale C.N. TRANSELECTRICA S.A. – prelucrare DMP

Pentru realizarea funcției de operator de sistem, C.N. Transelectrica S.A. prevede și contractează rezerve (servicii de sistem tehnologice) de la participanții calificați, pe care le utilizează prin integrarea în piața de echilibrare. Acestea sunt: rezerva de reglaj secundar (banda), rezerva de reglaj terțiar rapid și rezerva de reglaj terțiar rapid. Începând cu luna iulie 2007 au intrat în vigoare regulile privind stabilirea dimensiunii, selectarea furnizorilor și utilizarea de către OTS a unui nou tip de rezervă, și anume rezerva de capacitate. Pentru acoperirea costurilor corespunzătoare contractelor pentru asigurarea serviciilor de sistem tehnologice, precum și pentru acoperirea costurilor proprii de operare, C.N. Transelectrica S.A. aplică tariful reglementat pentru servicii de sistem.

2. Operatorii de distribuție / Furnizorii implicați

Graficul următor prezintă structura costurilor realizate de cei opt operatori de distribuție și cei șapte furnizori implicați, pentru anul 2007 (rezultate preliminare), aferente desfășurării activității de distribuție pentru toate categoriile de consumatori și activității de furnizare la consumatorii care nu și-au exercitat dreptul de schimbare a furnizorului sau renegociere a contractului de furnizare.

Structura costurilor realizate de furnizorii implicați și operatorii de distribuție din zona geografică deservită
Anul 2007

Sursa: Raportările lunare ale furnizorilor implicați și ale operatorilor de distribuție – prelucrare DMP

V. EVOLUȚIA REGULILOR PIEȚEI ÎN LUNA DECEMBRIE 2007

- În luna decembrie au fost actualizate prețurile reglementate de vânzare a energiei electrice de către producători, aprobate prin deciziile ANRE nr. 2083 – 2119 din 2007, cantitățile și tarifele reglementate de livrare de către producătorii calificați a serviciilor de sistem tehnologice, aprobate prin deciziile ANRE nr. 2120 – 2126 din 2007 (fiind acoperit prin contracte reglementate întregul necesar de reglaj secundar și terțiar rapid al OTS, în scopul rezolvării dezechilibrelor concurențiale de pe această piață)..
- În decursul anului 2007 au fost aduse relativ puține modificări ale regulilor de funcționare a pieței de energie electrică, cele mai importante fiind: introducerea regulilor pentru asigurarea și utilizarea rezervei de capacitate, intrarea în vigoare a contractelor reglementate de întraajutorare între producători, intrarea în vigoare a pieței de contracte semistandardizate (PCCB-NC); modificarea legislativă cea mai importantă a fost liberalizarea integrală a pieței (acordarea către toți consumatorii a dreptului de a-și alege furnizorul) și separarea legală a distribuitorilor față de furnizorii implicați, începând cu 1 iulie 2007.

VI. EXPLICAȚII ȘI PRESCURTĂRI

1. Explicații

- **Energia electrică livrată în rețele** include și consumul propriu al autoproducătorilor RAAN și SNP Petrom, precum și energia electrică vândută direct de către producătorii monitorizați unor consumatori racordați la instalațiile centralelor sau consumată de ei înșiși la alte locuri de consum
- **Autoconsumul producătorilor** – în graficele aferente structurii veniturilor C.N. Transelectrica S.A., se referă exclusiv la consumul producătorilor la alte locuri decât locația centralelor.

- **Consumul intern** reprezintă energia asigurată de agenții economici participanți la piața angro și determinată ca *Energie livrată + Import – Export*, în care *Energie livrată* are semnificația precizată mai sus.
- **Achiziția totală a furnizorilor implicați și a operatorilor de distribuție** reprezintă energia electrică achiziționată pentru alimentarea în regim reglementat a consumatorilor și pentru acoperirea consumului propriu tehnologic în rețelele de distribuție.
- **Consumul consumatorilor alimentați în regim reglementat** include consumul consumatorilor alimentați de furnizorii implicați la tarif reglementat.
- **Consumul consumatorilor alimentați în regim concurențial** se referă la consumul consumatorilor alimentați de furnizori la preț negociat.
- **Consumul de combustibil** prezentat corespunde atât producerii de energie electrică, cât și producerii de energie termică în centralele producătorilor monitorizați.

2. Prescurtări

- DMP – Direcția Monitorizare Piață
- PZU – Piața pentru Ziua Următoare
- PE – Piața de Echilibrare
- PIP – preț de închidere a PZU
- PRE – Parte Responsabilă cu Echilibrarea
- TG – componenta de injecție a tarifului de transport
- TL – componenta de extracție a tarifului de transport